

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»

Кафедра менеджменту та економіки

УЗГОДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту «Європейська школа
бізнесу»

О. Чатченко
" 12 " 202 1 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
економіки

Ю. Ремига
" 12 " 202 1 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

завідувач кафедри менеджменту та економіки,
кандидат економічних наук, доцент

_____ Ю. Ремига

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні
кафедри менеджменту та економіки,
протокол № 1 від «12» 01 2021 р.

Завідувач кафедри менеджменту та економіки _____ Ю. Ремига

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Підприємницьке право» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна передбачає системне викладення теоретичного і прикладного матеріалу, а саме, теоретичних понять, нормативних положень та правових інститутів, які допомагають сформувати у студентів правових компетенцій та здатності розуміти норми чинного законодавства України, що регулює підприємницьку діяльність та застосовувати їх до конкретних ситуацій в майбутній професійній і практичній діяльності та у повсякденному житті.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Вибіркова		
Розділів – 3	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки		
Змістових розділів – 2		1-й	1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр		
		2-й	2-й	
Загальна кількість годин – 120		Лекції		
		32 год.	4 год.	
		Практичні		
Тижневе навантаження: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4		16 год.		2 год.
		Самостійна робота		
		72 год.	114 год.	
	Вид контролю:			
		залік	залік	

Предметом вивчення навчальної дисципліни виступає сукупність юридичних норм, що регулюють відносини між суб'єктами господарської діяльності, які мають на меті отримання прибутку, тобто здійснюють підприємницьку діяльність.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Підприємницьке право» базується на знаннях такої дисципліни, як «Правознавство» та взаємопов'язана з дисциплінами «Менеджмент», «Організація підприємницької діяльності».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Підприємницьке право» полягає у засвоєнні майбутніми фахівцями-менеджерами основ підприємницького права, їх правовій підготовці як працівників, так і

управлінців в умовах активного розвитку в економіці України ринкових товарно-грошових відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Підприємницьке право» є:

- вивчення сутності підприємницького права, його завдань, джерел, методів, норм;
- засвоєння студентами основних юридичних інститутів в галузі регулювання підприємницьких правовідносин;
- набуття майбутніми менеджерами умінь та навичок тлумачення правовідносин, що виникають у підприємницькій діяльності, розумінні їх природи;
- вивчення студентами порядку врегулювання відносин підприємців між собою та з органами державної влади за допомогою правових норм;
- засвоєння майбутніми менеджерами правових механізмів захисту прав учасників підприємницьких правовідносин тощо.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 16. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння / навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
1.	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності					
2.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність

					продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
3.	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.	концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у т.ч. іноземною мовою, усно та письмово	управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 18. Ідентифікувати екологічні та економіко-правові наслідки функціонування підприємств в умовах сталого розвитку суспільства.</p>
--------------------------------------	---

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен

знати:

– порядок та значення правового регулювання виробничої та комерційної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;

– порядок державної реєстрації створення та припинення суб'єктів підприємницької діяльності;

- договірне регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- договірне регулювання комерційної діяльності підприємств;
- порядок та вимоги до укладення господарських договорів.

уміти:

- самостійно орієнтуватися в законодавстві про правове регулювання підприємницької діяльності;
- самостійно вирішувати конкретні правозастосовувальні ситуації у процесі діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- самостійно складати проекти договорів, що використовуються у процесі комерційної діяльності підприємств.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Підприємницьке право» відводиться 120 години 4 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 ТЕОРІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПРАВА

Тема 1. Предмет, методи, джерела і система підприємницького права

Підприємницьке право як галузь національного права України. Предмет регулювання підприємницького права. Загальна частина підприємницького права. Особлива частина підприємницького права. Завдання підприємницького права. Методи підприємницького права.

Конституція України про право на зайняття підприємницькою діяльністю. Закони України як основне джерело підприємницького права. Завдання і структура Господарського кодексу України. Завдання і структура Цивільного кодексу України. Місце указів Президента України серед джерел підприємницького права. Роль постанов Кабінету Міністрів України як джерела підприємницького права. Інші джерела підприємницького права.

Тема 2. Основні суб'єкти підприємницького права

Поняття підприємства. Організаційно-правові форми підприємств. Правові основи створення підприємств. Установчі документи підприємств: поняття, види, зміст. Права та обов'язки підприємства як суб'єкта підприємницького права. Поняття та види об'єднань підприємств. Правові підстави припинення підприємства.

Поняття господарського товариства. Засновники господарських товариств. Установчі документи господарських товариств, їх зміст. Правовий статус акціонерного товариства. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю. Особливості правового статусу командитного товариства. Правовий статус повного товариства. Правовий статус товариства з

додатковою відповідальністю. Органи управління товариством. Підстави припинення господарських товариств.

Тема 3. Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності

Право особи на підприємницьку діяльність: конституційно-правові та законодавчі засади. Права фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності. Обов'язки фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності. Обмеження щодо окремих категорій фізичних осіб – громадян України на зайняття підприємницькою діяльністю.

Тема 4. Правові засади державної реєстрації суб'єктів підприємництва

Поняття «державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності». Орган державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Документи, необхідні для державної реєстрації юридичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності. Документи, необхідні для державної реєстрації фізичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності. Плата за державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності. Строки державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Підстави для відмови в державній реєстрації фізичної особи, яка має намір зареєструватись суб'єктом підприємницької діяльності. Підстави скасування державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 5. Правові основи ліцензування окремих видів підприємницької діяльності

Поняття ліцензування. Органи ліцензування. Види підприємницької діяльності, що підлягають ліцензуванню. Поняття ліцензійних умов. Перелік документів, необхідних для отримання ліцензії на певний вид господарської діяльності. Порядок подання документів для отримання ліцензії. Строки дії ліцензії. Плата за видачу ліцензії. Правові основи внесення змін до ліцензії на певний вид господарської діяльності. Дублікат ліцензії. Правові підстави анулювання та зупинення дії ліцензії.

Тема 6. Правовий режим майнової основи підприємницької діяльності

Поняття правового режиму майна суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття права власності як основного речового права. Право господарського відання. Право оперативного управління. Джерела формування майна суб'єкта підприємницької діяльності. Правові основи використання в підприємницькій діяльності прав інтелектуальної власності та цінних паперів (акцій, облігацій, ощадних сертифікатів, векселів). Гарантії та захист майнових прав суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 7. Поняття та види господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності

Поняття господарського договору у підприємницькому праві. Істотні умови господарського договору між суб'єктами підприємницької діяльності. Нормативно-правове регулювання форми господарських договорів. Загальний порядок укладання господарських договорів. Особливості укладення попередніх договорів. Особливості укладення господарських договорів на основі вільного волевиявлення сторін, примірних і типових договорів. Законодавчі основи зміни та розірвання господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності.

Тема 8. Виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності

Загальні умови виконання господарських зобов'язань. Правила виконання господарських зобов'язань третьою особою. Правила виконання господарських зобов'язань, у яких беруть участь кілька управнених або кілька зобов'язаних суб'єктів. Місце виконання господарського зобов'язання. Правові підстави недійсності господарського зобов'язання. Наслідки визнання господарського зобов'язання недійсним.

Тема 9. Забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності

Загальні умови забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності. Форма правочину щодо забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань. Поняття та види неустойки. Предмет неустойки. Підстави виникнення права на неустойку.

Договір поруки. Права і обов'язки поручителя. Підстави припинення поруки. Поняття гарантії. Сторони договору гарантії. Строк дії гарантії. Права та обов'язки гаранта. Підстави припинення гарантії.

Поняття завдатку. Завдаток і аванс. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком.

Поняття застави. Підстави виникнення застави. Предмет застави. Форма договору застави. Державна реєстрація застави. Заміна предмета застави. Застава майна, що є у спільній власності. Оцінка предмета застави. Страхування предмета застави.

Зміст договору застави. Правові основи користування та розпорядження предметом застави. Наступна застава. Підстави припинення права застави.

Особливості окремих видів застави (закладу, іпотеки, застави товарів в обороті чи переробці): предмет, форма та зміст договору тощо.

Право притримання. Предмет притримання. Обов'язки кредитора, який притримує річ у себе. Правове регулювання розпорядження річчю, яку притримує кредитор.

Тема 10. Правове регулювання неплатоспроможності та банкрутства

Поняття неплатоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності. Поняття банкрутства суб'єкта підприємницької діяльності. Кредитори неплатоспроможних боржників. Збори кредиторів боржника. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника. Правові підстави та порядок оголошення боржника банкрутом. Черговість задоволення претензій кредиторів.

Тема 11. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності

Поняття юридичної відповідальності. Підстави юридичної відповідальності в підприємницькому праві. Правове визначення межі господарсько-правової відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності. Правове регулювання досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття, склад та розмір відшкодування збитків. Умови та порядок відшкодування збитків. Штрафні санкції: поняття, розмір, підстави та порядок застосування. Оперативно-господарські санкції в підприємницькому праві: поняття, види та порядок застосування. Адміністративно-господарські санкції: поняття, види, порядок та строки застосування.

Тема 12. Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції

Поняття недобросовісної конкуренції. Державні органи, що здійснюють захист від недобросовісної конкуренції. Правовий статус Антимонопольного комітету України. Діяння, які визначаються як недобросовісна конкуренція. Право суб'єкта підприємницької діяльності на захист від недобросовісної конкуренції. Відповідальність за здійснення недобросовісної конкуренції.

Тема 13. Господарсько-торгівельна діяльність суб'єктів підприємництва

Поняття господарсько-торгівельної діяльності, її види та форми. Поняття договору купівлі-продажу, його зміст. Предмет договору купівлі-продажу. Форма окремих видів договорів купівлі-продажу. Момент виконання обов'язку продавця передати товар. Кількість товару. Якість товару, її гарантії. Асортимент товару. Комплектність товару. Ціна товару. Нормативно-правове регулювання роздрібною купівлі-продажу. Особливості правового регулювання договору поставки. Положення про поставки.

Тема 14. Правове регулювання страхування

Поняття договору страхування. Суб'єкти страхової діяльності у сфері господарювання. Істотні умови договору страхування. Права та обов'язки страховика. Права та обов'язки страхувальника. Умови та порядок здійснення страхової виплати. Підстави відмови від здійснення страхової виплати. Відповідальність страховика. Підстави недійсності договору страхування. Підстави припинення договору страхування.

Тема 15. Правові основи банківської діяльності

Поняття банку. Види банків. Банківська система України. Правовий статус Національного банку України. Організаційно-правові форми банків. Державні банки. Кооперативні банки. Депозитні операції банків. Розрахункові операції банків. Банківські рахунки. Кредитні операції банків. Правове регулювання факторингових послуг банків. Лізингові операції банків: поняття та види.

Тема 16. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів підприємництва

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Правові джерела зовнішньоекономічної діяльності: Конституція України, кодекси та закони України, підзаконні нормативно-правові акти, міжнародні договори (угоди) та правові звичаї (традиції). Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Нормативно-правове регулювання ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності. Поняття та форма зовнішньоекономічного договору (контракту). Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Правові засади державної реєстрації зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Нормативно-правові основи виконання зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Захист Українською державою прав та законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий розділ 1. Теорія підприємницького права													
Тема 1. Предмет, методи, джерела і система підприємницького права	7	2	1	-	-	4	9	2	-	-	-	7	
Тема 2. Основні суб'єкти підприємницького права	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7	
Тема 3. Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 4. Правові засади державної реєстрації суб'єктів підприємництва	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 5. Правові основи ліцензування окремих видів підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 6. Правовий режим майнової основи підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
<i>Контрольна робота №1</i>	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	47	12	8	-	-	27	44	2	-	-	-	42
Змістовий розділ 2. Правове регулювання підприємницької діяльності												
Тема 7. Поняття та види господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності	9	2	2	-	-	5	9	2	-	-	-	7
Тема 8. Виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	11	-	2	-	-	9
Тема 9. Забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 10. Правове регулювання неплатоспроможності та банкрутства	6	2	-	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 11. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 12. Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції	6	2	-	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 13. Господарсько-торгівельна діяльність суб'єктів підприємництва	6	2	-	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 14. Правове регулювання страхування	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 15. Правові основи банківської діяльності	7	2	-	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 16. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів підприємництва	7	2	-	-	-	5	7	-	-	-	-	7
<i>Контрольна робота №2</i>	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 2	73	20	8	-	-	45	76	2	2	-	-	72
Усього годин	120	32	16	-	-	72	120	4	2	-	-	114

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, методи, джерела і система підприємницького права	2
2.	Основні суб'єкти підприємницького права	2
3.	Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності	2
4.	Правові засади державної реєстрації суб'єктів підприємництва	2
5.	Правові основи ліцензування окремих видів підприємницької діяльності	2
6.	Правовий режим майнової основи підприємницької діяльності	2
7.	Поняття та види господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності	2
8.	Виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	2
9.	Забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	2
10.	Правове регулювання неплатоспроможності та банкрутства	2
11.	Юридична відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності	2
12.	Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції	2
13.	Господарсько-торгівельна діяльність суб'єктів підприємництва	2
14.	Правове регулювання страхування	2
15.	Правові основи банківської діяльності	2
16.	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів підприємництва	2
Разом:		32

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни семінарські заняття не передбачені.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, методи, джерела і система підприємницького права	1
2.	Основні суб'єкти підприємницького права	1
3.	Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності	1
4.	Правові засади державної реєстрації суб'єктів підприємництва	1
5.	Правові основи ліцензування окремих видів підприємницької діяльності	1
6.	Правовий режим майнової основи підприємницької діяльності	1
7.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
8.	Поняття та види господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності	2
9.	Виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	1
10.	Забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	1
11.	Юридична відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності	1
12.	Правове регулювання страхування	1
13.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
Разом:		16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Програмою навчальної дисципліни лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Предмет, методи, джерела і система підприємницького права	4
2.	Основні суб'єкти підприємницького права	5
3.	Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності	4
4.	Правові засади державної реєстрації суб'єктів підприємництва	4
5.	Правові основи ліцензування окремих видів підприємницької діяльності	4
6.	Правовий режим майнової основи підприємницької діяльності	4
7.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
8.	Поняття та види господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності	5
9.	Виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	4
10.	Забезпечення виконання господарсько-договірних зобов'язань між суб'єктами підприємницької діяльності	4
11.	Правове регулювання неплатоспроможності та банкрутства	4
12.	Юридична відповідальність за правопорушення у сфері підприємницької діяльності	4
13.	Правові засади захисту від недобросовісної конкуренції	4
14.	Господарсько-торгівельна діяльність суб'єктів підприємництва	4
15.	Правове регулювання страхування	4
16.	Правові основи банківської діяльності	5
17.	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів підприємництва	5
18.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
Разом:		72

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою навчальної дисципліни індивідуальні завдання не передбачені.

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Перелік питань для самостійного опрацювання студентами:

1. Поняття, система і методи підприємницького права.
2. Поняття та види застави як засобу забезпечення виконання господарських зобов'язань між суб'єктами підприємництва.
3. Джерела підприємницького права України.
4. Правові засади укладання та зміни господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності.

5. Правові основи державної реєстрації фізичної особи як суб'єкта підприємницької діяльності.

6. Підстави анулювання ліцензії суб'єкта підприємницької діяльності на певний вид господарської діяльності.

7. Поняття та види вітчизняних юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності за законодавством України.

8. Поняття та види неустойки, правові основи її застосування у відносинах між суб'єктами підприємницької діяльності.

9. Правові засади державної реєстрації юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності.

10. Поняття ліцензування господарської діяльності. Види господарської діяльності, що підлягають в Україні ліцензуванню.

11. Поняття і принципи підприємницької діяльності.

12. Правові засади ліцензування окремих видів підприємницької діяльності.

13. Правові підстави анулювання державної реєстрації фізичної особи як

14. суб'єкта підприємницької діяльності.

15. Поняття та види договорів між суб'єктами підприємництва.

16. Порядок виконання договорів між суб'єктами підприємницької діяльності.

17. Спільне та особливе у застосуванні гарантії та поруки між суб'єктами підприємництва.

18. Поняття та види діянь, що визнаються законом недобросовісною конкуренцією.

19. Принципи зовнішньоекономічної діяльності як сфери здійснення підприємництва.

20. Поняття та види господарських товариств (загальна характеристика).

21. Правові засади застосування завдатку та попередньої оплати у відносинах між суб'єктами підприємницької діяльності.

22. Особливості змісту установчих документів товариства з обмеженою відповідальністю.

23. Правові основи відповідальності за недобросовісну конкуренцію.

24. Поняття та види акціонерних товариств.

25. Поняття та зміст господарського договору між суб'єктами підприємницької діяльності.

26. Досудовий порядок вирішення господарських спорів між суб'єктами підприємницької діяльності.

27. Правове регулювання форми договорів між суб'єктами підприємницької діяльності.

28. Поняття та види договорів між суб'єктами підприємницької діяльності про відчуження майна.

29. Які суб'єкти мають право на зовнішньоекономічну діяльність за чинним вітчизняним законодавством?

30. Поняття та види договорів між суб'єктами підприємницької діяльності про надання послуг.

31. Способи державного регулювання підприємницької діяльності.
32. Поняття неспроможності суб'єкта підприємницької діяльності.
33. Загальний порядок укладання договору купівлі-продажу.
34. Правове регулювання виконання господарських договорів між суб'єктами підприємницької діяльності.
35. Поняття корпоративних прав та корпоративних відносин, їх правове регулювання.
36. Законодавче регулювання відшкодування збитків як виду господарських санкцій.
37. Правові основи здійснення контролю за дотриманням ліцензіатом ліцензійних умов.
38. Правове регулювання патентування підприємницької діяльності.
39. Поняття права інтелектуальної власності та правові засади використання об'єктів права інтелектуальної власності у відносинах між суб'єктами підприємницької діяльності.
40. Правові засади припинення діяльності товариств з обмеженою відповідальністю.
41. Порядок застосування штрафних та оперативно-господарських санкцій у відносинах між суб'єктами підприємницької діяльності.
42. Поняття, форми та види господарсько-торгівельної діяльності суб'єктів підприємництва в Україні.
43. Правове регулювання відшкодування збитків, які виникли при виконанні господарських договорів.
44. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника.
45. Правове регулювання місця виконання господарських договорів між вітчизняними підприємствами.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Підприємницьке право» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання рефератів зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

12. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Підприємницьке право» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

– поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять;

– контроль виконання різних видів робіт;

– підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.

2. Написання рефератів/есе.

3. Виконання завдань для самостійної роботи.

4. Проведення проміжних тестів.

5. Проведення поточного контролю.

6. Проведення підсумкового заліку.

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

14. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Підприємницьке право» здійснюється в балах відповідно до табл.14.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 14.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»

Розділ I																		Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Поточне тестування та самостійна робота																			
Змістовий розділ 1							Змістовий розділ 2												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	KP1	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	KP2		
4	4	4	4	4	-	10	4	4	4	-	4	-	-	4	-	-	10	40	100

*T1, T2, ..., T16 – теми занять

**KP1, KP2 – контрольні роботи

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

- усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;
- перевірки правильності розв’язання практичних задач;
- експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 14.2).

Таблиця 14.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Підприємницьке право»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);
- неточності в назвах окремих категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;

– демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;

– використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється *«добре»*, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:

– при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється *«задовільно»*, якщо:

– відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);

– одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;

– висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;

– характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на заліку оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 14.3).

Таблиця 14.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні рекомендації та розробки для викладача;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

16. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова):

1. Законодавче регулювання торговельної та підприємницької діяльності. Кредитно-модульний курс / Тягунова Н.М., Коросташов О.М., Спориш О.А., Іванов Ю.В. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 136 с.
2. Корнєєв Ю.В. Підприємницьке право України: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 120 с.
3. Козирєва О.В., Коляда Т.А. Господарське право: Навчальний посібник. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2019. 126 с.
4. Господарське право України: Навчальний посібник для підготовки до іспитів / Упоряд.: І.В.Татарчук, Т.Є.Дяків. – К.: Центр учбової літератури, 2019. 208 с.
5. Господарське право: загальна частина: Навч. посіб. / [Резворович К.Р., Юнін О.С., Юніна М.П. та ін.]. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. 262 с.
6. Крамаренко А.О. Основи бізнес-законодавства: навчальний посібник для студентів. – Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2018. 172 с.
7. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): Підручник / [Винокурова Л.Ф., Горяєва О.С., Клепікова О.В. та ін.]; За ред. В.С.Щербини, В.В.Резнікової. – К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 672 с.

8. Господарське право: Підручник / [О.П.Подцерковний, В.Г.Олюха, О.О.Квасніцька та ін.]; За ред. О.П.Подцерковного. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Одеса: Фенікс, 2018. 616 с.

9. Господарське право: Практикум / [А.Г.Бобкова (кер. авт. кол.), Ю.О.Моїсеєв, Ю.М.Павлюченко та ін.]; За заг. ред. А.Г.Бобкової. – Х.: Право, 2018. 592 с.

10. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2017. 448 с.

11. Довбиш В.А. Основи підприємницького права України (Загальна частина): Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2016. 219 с.

12. Сальман І.Ю. Основи господарського права України: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2015. 96 с.

Допоміжна:

13. Конституція України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

14. Господарський кодекс України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

15. Господарський процесуальний кодекс України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.

16. Цивільний кодекс України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

17. Цивільний процесуальний кодекс України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

18. Про господарські товариства: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.

19. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>.

20. Про акціонерні товариства: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>.

21. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

22. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

23. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text>.

24. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>.

25. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / [Л.Ф.Винокурова, О.С.Горяєва, О.В.Клепікова та ін.]; За заг.ред.

В.С.Щербини, Н.Б.Пацурії [спец.ред. В.С.Ковальський]. – К.: Юрінком Інтер, 2019. 816 с.

26. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. Станом на 02.09.2019 р. / [Бабенко К.А., Банах С.В., Бобрик В.І. та ін.]; За заг. ред. Галуцька В.В. – К.: Втдавничий дім «Професіонал», 2019. 752 с.

27. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навчальний посібник / [Бошицький Ю.Л., Бевз С.І., Похиленко І.С. та ін.]; За заг. ред. С.І.Бевз. – К.: ПП «Фірма «Гранма», 2012. 292 с.

28. Правове забезпечення господарської та підприємницької діяльності: рекомендаційний бібліографічний покажчик / укладач Т.М.Крохмаль. – Запоріжжя: НБ ЗНТУ, 2014. 28 с.

29. Цивільне, господарське та господарське процесуальне право у запитаннях і відповідях (практичний курс): [Практ. посібник] / Упоряд.: В.І.Борисова, І.П.Жигалкін, О.М.Сибіга, П.В.Хотенець. – Х.: Право, 2013. 176 с.

17. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний портал Верховної Ради України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Офіційне інтернет-представництво Президента України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua>.

4. Урядовий портал. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>.

5. Офіційний портал Міністерства юстиції України. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://usr.minjust.gov.ua/content/home>.

6. Портал для підприємців // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://sme.gov.ua>.

7. Газета «Приватний підприємець» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://chp.com.ua/ua>.

8. Юридичний портал Всеукраїнська мережа «ЛІГА: ЗАКОН» // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://ligazakon.net>.